

RU-486, A L'HOSPITAL GENERAL DE VALÈNCIA

La píndola abortiva funciona

A finals de març dues dones es prestaren perquè l'equip mèdic del Servei de Planificació Familiar de l'Hospital General de València experimentés amb elles la píndola abortiva RU-486. Després de distintes proves, els resultats han estat un èxit.

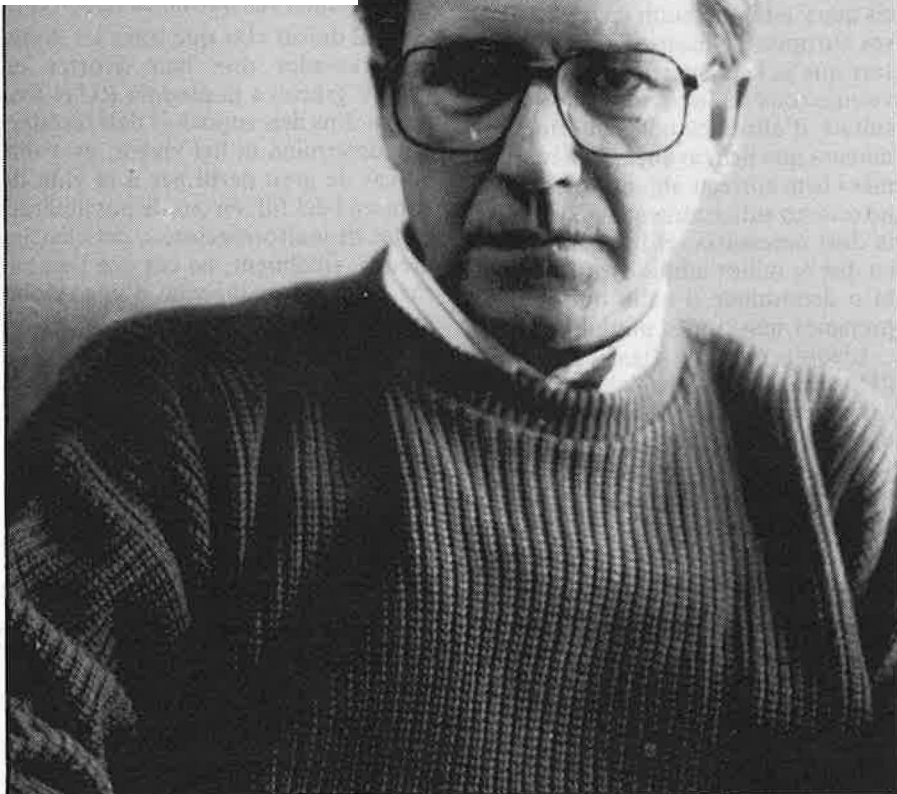
J. R. Luch

La revolució és a les portes de casa. Una píndola, anomenada científicament RU-486, pot fer que canvien les concepcions respecte al tema de l'avortament en gran part de la societat i és

segur que obligarà al canvi de legislació i de plantejaments mèdics en els països on es comercialitza.

La píndola abortiva RU-486 és un nou mètode d'interrupció de l'emba-

ràs que és en període d'investigació en diversos països europeus i que a l'Estat espanyol s'aplica de manera exclusiva, també en període experimental, al Servei de Planificació Familiar de

Façana principal de l'Hospital General.

• í dalt, el doctor Diaz Garcia-Donato.

píndola abortiva. D'aleshores ençà s'hi han efectuat vint-i-cinc proves que constitueixen la primera fase d'un total de quatre que han estat autoritzades pel Ministeri de Sanitat a l'Hospital valencià.

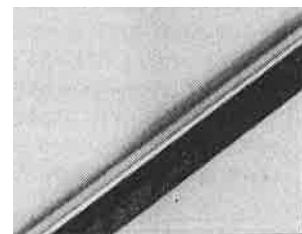
Els resultats... esperançadors. La píndola abortiva funciona. Coincideixen quasi absolutament amb els que

s'estan obtenint en els altres —pocs— centres hospitalaris europeus que també participen en aquestes investigacions. A França, d'un total de 800 casos controlats, la píndola RU-486 ha donat resultats positius en vora el 85 per cent de les dones que la prengueren i que estaven embarassades de menys de sis setmanes. En els casos en

l'Hospital General de València. El fàrmac provoca la interrupció de la gestació i unes contraccions de l'úter que fan que el cos expulsi el fetus com si es tractés d'una regla normal. A casa. Sense que calga ningú en la major part dels casos. Sense quiròfans ni anestèsia, ni bates blanques, ni xeringues, ni viatges, ni pors afegides... la revolució.

A finals del passat mes de març varen començar les primeres proves en l'Hospital General de València. Dues dones que eren assistides en el Servei de Planificació Familiar d'aquest centre dependent de la Diputació provincial de València es prestaren voluntàriament perquè l'equip mèdic assa-gés en els seus cossos els efectes de la

PLANIFICACIÓ FAMILIAR/

què les dones estaven embarassades de més de vuit setmanes, el percentatge d'efectivitat baixà al 59 per cent.

Segons el doctor Diaz Garcia-Donato, director del centre de Planificació Familiar, que ha estat recentment nomenat també director-gerent de l'Hospital General, «els resultats corroboren els que s'estan obtenint en d'altres països europeus. Nosaltres hem tingut la sort que ja hem encetat les nostres investigacions tenint com a base els resultats d'altres estudis anteriors, de manera que hem avançat una miqueta més i hem corregit alguns aspectes que no estaven suficientment clars, com ara la dosi necessària, el moment del dia en què és millor administrar la píndola o determinar si calia que la dona prengués una o més píndoles...»

L'equip que investiga l'RU-486 a l'Hospital General de València (HGV) és format per tres metges, dos ATSS, dos auxiliars, un assistent social i un sexòleg, els quals realitzen alhora un estudi sociològic de les persones que acudeixen al centre per a participar en la investigació amb l'RU-486. La mitjana d'edat de les dones que han pres

la píndola a València és de 31,8 anys i la major part són dones casades o que tenen una relació de parella estable. Contràriament al que es podria pensar, segons dades recollides pel doctor Diaz Garcia-Donato, les dones que volien interrompre el seu embaràs tenien ja alguns fills (dos o tres), tot i que també n'hi ha algun cas que no en tenien cap.

«Cal deixar clar que totes les dones embarassades que han avortat en l'HGV gràcies a la píndola RU es trobaven dins dels supòsits i dels terminis que determina la llei vigent, és a dir, en cas de greu perill per a la vida de la mare i del fill, en cas de possibilitats certes de malformacions o deficiències greus i, finalment, en cas que l'embaràs fóra conseqüència d'una violació...»

Això vol dir que hi ha hagut un control legal absolut sobre els beneficiaris d'aquest nou específic farmacèutic, un control paral·lel al que realitza el laboratori que té la patent de l'RU-486, la multinacional Roussel-Uclaf. Per tal de controlar posteriorment tot el mercat i evitar que algú pugui arribar per altres vies d'investigació a la fórmula de

la nova píndola, aquest laboratori no permet que hi haja més d'un centre hospitalari investigant l'aplicació de la píndola a cada país. A hores d'ara, França, Anglaterra, Holanda, Suècia i Suïssa estan participant en les proves, «però és ben segur que quan a mitjan any pròxim s'iniciï la comercialització de la píndola abortiva, es farà únicament a través de determinats centres de planificació familiar i hospitals —assegura el doctor Diaz Garcia-Donato—, ja que és poc probable que acabe distribuïnt-se a través de les farmàcies, com si foren aspirines o pastilles per al refredat...»

Aquest és un tema fonamental per al futur. Si les investigacions futures avancen en la línia que a hores d'ara s'està duent endavant i els resultats confirmen els que ara s'obtenen, podem dir que els científics han trobat un mitjà que permet la interrupció de l'embaràs sense que la dona que decideix avortar passe per cap trauma físic i psicològic, ja que l'acte d'avortar esdevé un acte íntim, privat i personal, del qual pot ser única protagonista la dona que decideix realitzar-se'l.

Antihormona

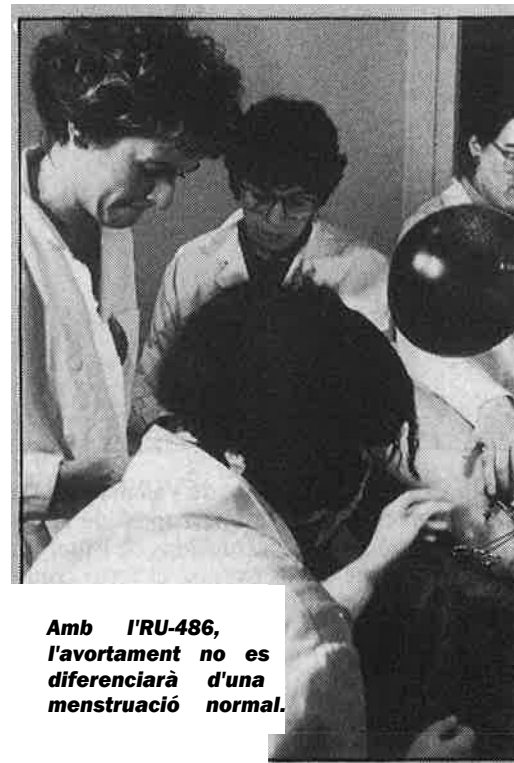
L'RU-486 és una antihormona que té la característica específica d'atacar la progesterona —l'hormona que tenen les dones i que regula la fertilitat— i d'inutilitzar tot el procés natural de fecundació. La píndola impedeix que l'òvul fecundat per l'espermatozou pugui romanre en la paret de l'úter i provoca l'expulsió de l'òvul junt amb la resta de substàncies que formen una regla normal.

Les investigacions en aquest camp començaren fa més de dotze anys, quan els tècnics dels laboratoris Roussel-Uclaf (robaren unes substàncies químiques que actuaven sobre les hormones sexuals. El 1980 el professor Etienne Baulieu —especialista en endocrinologia— va sintetitzar l'hormona RU-486 i començà a experimentar-ne l'aplicació com a regulador de la menstruació i, més concretament, com a abortiu.

Tot i que l'RU-486 planteja unes expectatives importants com a mètode d'abortiu, els experts consultats consideren que serà molt més útil com a anticonceptiu i esdevindrà la

píndola que es podrà prendre una vegada al mes per fer baixar la menstruació, independentment que hi haja hagut o no un incipient embaràs. Serà, també, la «píndola de l'endemà», el fàrmac que la dona que considere que pot haver quedat embarassada després del coït farà servir per fer que li baixi la regla immediatament i eviti un possible embaràs.

Malgrat aquestes bones perspectives, cal recordar que les investigacions es troben encara en els primers esgrons d'un procés que es preveu llarg. Ca), encara, que els responsables dels laboratoris que la comercialitzaran disposen d'una sèrie estadística de resultats i un llistat de contraindicacions i efectes secundaris suficientment contrastat per poder garantir-ne l'ús. En tot el món no arriben a cinc mil les dones embarassades que han provat l'RU-486, de manera que no hi ha una xifra suficient per a determinar tots els efectes d'un fàrmac que pot representar la mateixa revolució que fa unes dècades suposaren les píndoles anticonceptives. Al cap d'alguns anys d'es-

Amb l'RU-486, l'avortament no es diferenciarà d'una menstruació normal.

tar al mercat i quan les píndoles anticonceptives han estat preses per milions de dones de tot el món, és quan s'han pogut comprovar els efectes secundaris i la relació que té el seu ús amb l'aparició del càncer.

«Un mètode revolucionari»

Processat en distintes ocasions per pràctiques abortives, autoacusat davant els tribunals d'haver-les realitzades, el doctor Pere Enguix uneix el seu nom a la reivindicació d'amplis sectors socials sobre el control del propi cos. Ell és qui valora els resultats de la píndola RU-486.

Ni clíniques, ni viatges. Ni equips mèdics ni comissions que determinen si la dona que vol avortar es troba en els supòsits previstos per la llei. La revolució que duu al seu si l'RU-486 és que permet que l'avortament siga un acte íntim i restringit a la mateixa dona, ja que quan se superen les dificultats que ara encara existeixen i s'aconsegueix que funcione en el cent per cent dels casos —dins d'uns marges de gestació, és clar—, la dona que prenga la píndola abortiva patirà només una regla normal que s'endurà avall el fruit de la concepció. I res més.

«No pensem, però, que això significarà que augmenten els avortaments —assegura el doctor Diaz Garcia-Donato—. Fóra absurd pensar que perquè s'aconseguís que l'extirpació de l'apèndix poguera ser tan sols una simple operació d'ambulatori i sense cap molèstia ni complicació, tothom hauria de voler traure-se'l. El que sí que cal tenir molt clar és que la dona que ha decidit no tenir un fill interrompra el seu embaràs per qualsevol mitjà. Es tracta, doncs, de fer menys dolorós i traumàtic aquest acte...».

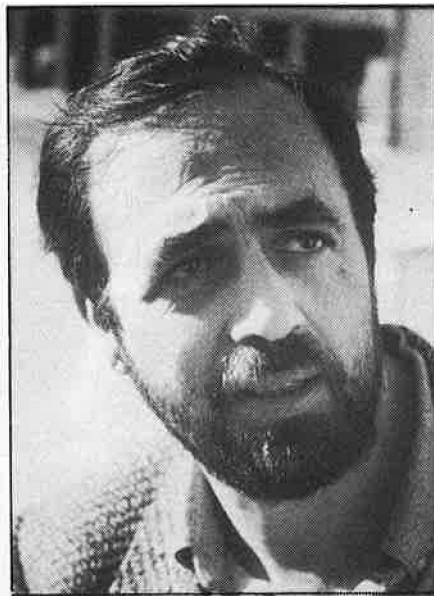
El doctor Pere Enguix és l'ànima del Col·lectiu Acuario, que té dos centres de salut a la ciutat de València i a Dénia, en la comarca de la Marina Alta. Durant bastants anys, especialment arran de la polèmica suscitada pel procés de discussió de l'anomenada llei de l'avortament en el Parlament espanyol, ara fa poc més de tres anys, Pere Enguix ha estat centre dels atacs dels sectors antiavortistes valencians, ha estat processat i detingut per haver declarat que havia realitzat un gran nombre d'avortaments il·legals.

d'acord a anomenar-ho contragestació...».

Segons declara Pere Enguix, «la píndola està en la línia d'investigació de la píndola menstrual, és a dir, la substància que regularà la menstruació independentment que hi haja hagut un embaràs prèviament o no. Això permetrà que la dona que espera la regla i que no li baixa pugua disposar d'un fàrmac que faça que li baixi la menstruació. Aquesta possibilitat encara és lluny d'aconseguir-se mitjançant l'RU-486. A Anglaterra, però, hi ha una altra línia d'investigació que conjuga la píndola RU amb les postergandines, que són unes substàncies abortives conegudes abans que l'RU i que estan donant uns resultats positius en vora el 95 per cent dels casos, sense que tinguen gaires efectes secundaris».

Per a Pere Enguix, «la píndola abortiva planteja una sèrie de problemes polítics importants, ja que enfronta els avanços científics amb els interessos i els prejudicis de determinats sectors polítics i de la classe mèdica. Suposa una revolució de les tècniques que controlen la gestació o la interrompen, perquè fan d'aquest fet un acte individual i íntim que ultrapassa el control social i les crítiques negatives que encara té a hores d'ara l'avortament...».

«Cal destacar que la contragestació o regulació menstrual és un concepte encara poc definit, que es relaciona directament amb la possibilitat de controlar el període de la menstruació mitjançant tècniques poc agressives. Aquesta idea, però, ja és vella i té relació amb les tècniques tradicionals en les quals s'utilitzaven determinades herbes —especialment la ruda— per a fer baixar la regla quan es pressumia que podia haver-hi un embaràs. El que ocorre és que hem anat perdent el coneixement del nostre propi cos de manera progressiva i cada vegada depenem més de tècniques complicadíssimes per a solucionar problemes que els nostres avantpassats resolien amb herbes, substàncies naturals i un coneixement profund de la naturalesa...».

Pere Enguix: «L'RU desplaçarà els altres mètodes més traumàtics».

A hores d'ara, reparteix el seu temps entre València i Dénia, mentre continua treballant perquè la persona es retrobe amb el seu propi cos... «la píndola RU pot ser un mètode revolucionari que desplaçarà els altres mètodes més traumàtics —assegura. Aquest nou fàrmac obri moltes esperances perquè parteix d'un principi nou, i és que no és agressiu per al cos de la dona, ja que evita tota la parafernàlia dels quiròfans i les xeringues. Al voltant de l'avortament hi ha muntat tot un trauma psicològic i social que afecta la dona i que cal desfer. La mateixa paraula, caldria fer-la fora. Joestic més

eic. És per això que, malgrat les bones perspectives, caldrà esperar algun temps i disposar de més dades científiques, per poder acollir sense reserves aquest nou fàrmac revolucionari.

~ s Si Is " ~di; •
; " i: " • S⁸¹ :: _____ O D I

